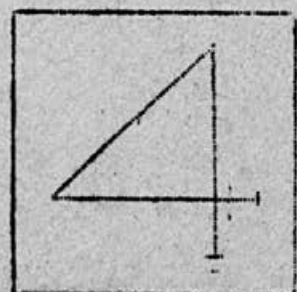

BILTEN

LETO
I
1962

Alpina

OB DNEVU MRTVIH

Prav je, da posvetimo svoje misli vsaj za nekaj trenutkov tudi tistim tovarišem in tovarišicam, ki jih danes ni več med nami, na katere pa je naša misel še vedno živa in jih še vedno nosimo v srcih. To so naši nekdanji člani kolektiva, naši čevljarji, delavci naše stroke, ki so že v predaprilski Jugoslaviji širili čevljarsko obrt v žirovski dolini, delavci, ki so pa v najtemnejših dneh naše domovine razumeli klic po svobodi, razumeli da je njihovo mesto v vrstah narodnoosvobodilne vojske in so se tako odzvali klicu zaslužnjene domovine. Teh tovarišev, katerih ime je danes vklesano na spominski plošči podjetja ni več med nami. Triindvajset borcev je padlo za svobodo, štirje pa so bili žrtve fašističnega terorja. Tako ste se dragi tovariši obdolžili skupaj z neštetimi drugimi borci, aktivisti, kurirji in mladinci naše Žirovske doline in vaše žrtve niso bile zaman. Danes ko imamo podjetje, ki nam vsem daje možnost zaslužka, smo vam hvaležni in še vsem tistim, ki so darovali svoja življenja za boljšo bodočnost naših delovnih ljudi in našega naroda.

Zato je prav, da se člani kolektiva zavedajo, da je bila pot težka, da jo zrasla in se začela na dragocenih žrtvah naših sotovarišev, zlasti pa naj se tega zaveda mladina, da bo znala ceniti graditev naše socialistične skupnosti, našega gospodarstva in vse tisto kar danes imamo. Danes imamo že močno delavsko samoupravljanje, svoje ekonomske enote, delavce upravljalce, kar nam je vsem zadosti porok in činitelj trdne gospodarske politike naše države.

Zato tovariši in tovarišice, člani našega kolektiva, ob dnevu mrtvih, ob dnevu svojih najdražjih, mrtvih sodelavcev jim poklonimo in izkažimo čast tako, da se udeležimo žalne komemoracije, ki jo bo organiziral odbor ZB NOV Žiri na pokopališče in na Selo k spomeniku padlim.

Slava padlim tovarišem, borcem Narodnoosvobodilne borbe!
"Naj zemlja ta slovenska nikdar ne prekrije miselnosti.

smo junaki, ki tiho, nemo tam-za vedno zadržijo."

Mlinar 1.

NAKUPOVNO KUP ?

V našem podjetju vendar. Kako? Na vseh področjih. Tako bi lahko rekli vsakomu obiskovalcu naše tovarne. Pred nekaj leti so v naših obratih še tolkla le čevljarska kladiva, danes pa še v vseh oddelkih brnijo stroji na električni pogon. Tudi delovne razmere in delovni pogoji v administraciji se vedno izboljšujejo. No, pri vsem tem napredku, pa mislim, smo nekaj vendarle prezrli. Če dobro pogledamo okrog sebe, bomo ugotovili, da organizacija dela ni povsod taka, kot bi sicer v naših pogojih morala biti.

Dokler se za proizvodnjo niso začeli uporabljati stroji in druge tehnične iznajdbe in dokler je bil način dela obrtniški, je organizacija dela lahko temeljila le na izkušnjah. Z uvedbo strojev in avtomatizacije pa so začele v proizvodnjo vse bolj in bolj prodirati razne znanosti kot fizika, kemija, matematika itd. Zategadelj tudi organizacija ne more ostati zgolj na empiričnih temeljih. Stroji zahtevajo večjo natančnost glede dela, energije in materiala kakor pa ročno delo. Vskladiti je treba delavnosti delavcev, povezati delo strojev, aparatov in naprav s proizvodnim režimom.

Tako spremenjeni značaj upravljanja zahteva zelo komplicirano organizacijo proizvodnje in poslovanja na splošno. Organizacijo je treba postaviti na znanstvene temelje. Čemu? V cilju racionalizacije dela in delovnih sredstev (proizvodnega in tehnološkega procesa, strojev in delovnih naprav, delovne procese, materiala) z namenom da bi se prihranilo čim več delovne sile, porabe energije in podobno.

Tako tako je treba znanstveno proučiti tržišča, nakupne in prodajne metode, specializacijo proizvodnje, metode distribucije, računovedstva, kalkulacijske metode itd. Z znanstvenim proučevanjem je torej treba najti najus-

treznejše t.j. optimalno razmerje med človekom in med razpoložljivimi delovnimi in tehničnimi napravami, poslužujoč se pri tem vseh tistih tehničnih in organizacijskih metod, ki kar najbolj zmanjšujejo porabo človekove in pogonske energije, časa, prostora in materiala.

Kaj nam je torej treba storiti? Poiskati institucijo oziroma nekaj ljudi, ki so pripravljeni znanstveno proučiti celotno problematiko našega podjetja. Če se bodo ti ljudje zavedali svoje naloge in kar najbolj racionalizirali našo celotno delovanje in poslovanje, se nam bodo vložena sredstva obilno obrestovala.

S takimi ukrepi bi izboljšali našo organizacijo dela, povečala bi se prodajna dela, izboljšali bi se medsebojni odnosi v kolektivu in kar je najbolj važno, s prihranki na delovni sili, pogonski energiji in materialu bi lahko znižali ceno našim proizvodom ob istočasnem povečanju osebnih dohodkov.

ELKA ~~██████████~~

LEKKAJ DNI MED VAMI

V vašem kraju sem preživela komaj mesec dni in si v tem kratkem času nisem mogla ustvariti določene sodbe o njem. Kljub temu pa se mi zdi, da je pri vas prijetno, kar sodim po ljudeh, ki jih srečujem in z katerimi delam. Če bi bila turist, bi mogoče odgovorila drugače, a ker sem tu službeno, se moram vsemu privaditi.

Do tega poklica čutim veliko veselje, čeprav terja od mene dosti časa in truda, ker je moda zelo muhasta in se pogosto spreminja. Zelo rada se vračam v kraj kjer sem pustila del svojega znanja in razdelila svoje veselje

do krojenja in šivanja mnogim ženam in dekletom. Tedaj vem, da sem uspela in mi ni žal vloženega truda. Od vseh krajev, kjer sem bila, mi je ostal v najlepšem spominu Bohinj. Na tečaj so hodila preprosta dekleta, ki so imela veliko voljo do dela, čeprav je tudi te sprva spremljalo nezaupanje in dvom, ker niso mogle verjeti, da bodo znale same šivati obleke. Seveda so bile na koncu presenečene, ker so videlo, da je tudi njihovo delo uspešno.

Prepričana sem, da bom tak uspeh doživela tudi v Žireh, ker je tu za tečaj veliko zanimanje.

Zahvaljujem pa se kolektivu tovarne Alpina, posebno tov. Dikličevi, ki je res skrbno organizirala tečaj in mi omogočila prijetno bivanje in sodelovanje z žirovskimi dekleti.

ŠIGEL MILENA

121 ŽENA IN DEKLET

Zastopstvo šivalnih strojev SINGER iz Ljubljane je organiziralo krojni tečaj za začetnice in je namenjen predvsem ženam in dekletom, ki se želijo naučiti šivanja za domače potrebe.

Tečaj se je začel 10. septembra letos in bo trajal do srede novembra, in sicer dvakrat tedensko v treh izmenah; dopoldan, popoldan in zvečer. Poučuje strokovna učiteljica, ki je uslužbenka zastopstva Singer. Tečaj obiskuje 121 žena in deklet, ki so skoraj vse naše delavke in uslužbenke. Program tečaja je zanimiv in zajema obravnavo mehanizma in uporabo raznih aparatov šivalnega stroja.

Dvanajst obiskov je namenjenih krojenju vsakega moškega, ženskega in otroškega perila, s praktičnim delom pa se bomo pomerile šele na šestnajstem in sedemnajstem obisku pri šivanju predpasnikov. Ko bomo prišle zadnjič, to je osemnajstič, nam bo strokovna učiteljica povedala nekaj o tapetništvu in urejanju doma. Da je tečaj res zanimiv, dokazuje redna udeležba tečajnic.

Do zaključku tega tečaja bi lahko, če bi bilo dovolj ur-

nimanja takoj nadaljevali tečaj druge stopnje. To bi bila najboljše rešitev glede na to, da so šivalni stroji in primeren prostor že na razpolago.

F.A.

MLADINSKA ORGANIZACIJA V ALPINI

Kot v vseh podjetjih, tako tudi pri nas vrši mladina svoje dolžnosti, saj je tu zaposlenih nad 200 mladincev in mladink. Kljub temu, da smo morali zaradi bolezni izvoliti novega predsednika mladinske organizacije, je naše delo vseeno nemoteno potekalo naprej. Kmalu po lanski konferenci smo se oprijeli dela. Organizirali smo tečaj za mopediste. Ta tečaj se nam je zdel zelo koristen in potreben, pa tudi zanimiv. To se je pokazalo predvsem na koncu, saj so bili rezultati zelo zadovoljivi. Od vseh udeležencev tega tečaja samo en član ni dobil izkaznice.

Tudi pri gradnji nove bencinske črpalke v žireh smo se udeležili udarniškega dela, saj smatramo, da je to delo res v zelo koristne namene. Skratka, skušamo se udeleževati povsod, tako pri resnem delu, kot v športu. Tu je predvsem zelo razvit Judo-klub, saj že od vsega njegovega začetka, pa do danes dosega res lepe uspehe. Z drugo športno panogo se do sedaj še ne moremo pohvaliti, toda čedalje naprej bomo v to podelali več truda.

Nekako pred 1. majem smo ustanovili uredništvo našega mladinskega lista. To smo si že dolgo želeli in končno smo res dosegli pomoč pri upravi "Alpine". Svoj novi list smo imenovali "Bilten". V njem poročamo vse o delu podjetja, o zabavi in športu. Na ta svoj časopis smo zelo ponosni, saj je to res čisto naš list. Prvi izvod je izšel za 1. maja, nato pa izhaja vsaki drugi mesec.

Tudi za razvedrilo smo poskrbeli. Vsako nedeljo popoldan imamo mladinski ples v Sindikalni dvorani podjetja. Imamo svoj gramofon in že kar lepo število gramofonskih plošč, ki jih kupimo za denar od vetopnine. Naša zabava poteka v veselim razpoloženju, saj smo mladi in veseli in po tedenskemu delu se nam to vsekakor prileže.

F.K.

MLADINSKA KONFERENCA

Tovarniška mladina se je po enoletnem delu zopet sestala na konferenci, pregledala dosedanje delo, ki ni bilo najbolj uspešno in si zadala nove naloge.

Po slovesnem delu konference, t.j. sprejemu novih članov v našo organizacijo, je dosedanji predsednik podal poročilo, katero je bilo napisano precej obširno. Diskusija je bila zelo živahna. Največ kritike je bil deležen Klub mladih proizvajavcev, ki v preteklem letu res ni pokazal nobenih uspehov. V bodoče naj bi se preorganiziral in v njegov delovni krog naj bi se priključili tudi vsi mladi tehniki, seveda pa tudi ostala mladina.

Omenjen je bil tudi tovarniški list "Bilten", ki ga bo treba še izboljšati; vsebinsko in tehnično. S tiskanjem je sedaj dosti dela, ker razmnožujemo ročno in zato težko prikažujemo, kdaj bo tovarna dobila nov razmnoževalni stroj, kateri bi nam olajšal delo. Ob tej priliki moram pohvaliti tovariša Vahar Rajko in Mlekar Franca, ki sta sedaj pri vojakih, ker sta se "Bilten" žrtvovala veliko prostih ur.

Želim, da bi odselej tudi drugi, najbolj pa mladinci in mladinke, prispevali s članki in z delom k uresničitvi zadanih nalog.

Spoznali smo, da mora mladina bolj sodelovati z organizacijami v podjetju, in se v večjem številu udleževati sej DS, da bo lahko koristila celotni družbi. Na konferenci smo izvolili nov tovarniški komite, novo vodstvo, katero bo leto vodilo našo organizacijo. Želim mu mnogo uspehov pri bodočem delu in tudi to, da ne bi razočaral mladine, katere ga je izvolila in mu zaupa.

T.M.

NEKAJ PODATKOV O LETOVANJU V LETOŠNJI SEZONI

Zaključili smo letošnje sezono letovanj v počitniškem domu v Unagu.

V poročilu o letovanjih v počitniškem domu "Zlatorog" vidimo, da je bilo na oddihu 137 članov kolektiva podjetja in prodajne mreže, 64 svecjev-odraslih, 86 otrok, 6 upo-

kojencov in 84 odraslih gostov ter 20 otrok, 29 članov kolektiva pa je letovalo na stroške sindikalne podružnice. Pri izbiri teh so upoštevali predvsem zdravstveno stanje in socialne razmere delavcev, pri čemer je dal svoje mnenje tudi zdravnik. Po zbranih podatkih je bilo izplačano iz sklada skupne porabe podjetja 840.700.- din regresa za 3.270 oskrbnih dni; ostala vplačila znašajo 1.293.100.- din, Sindikalna podružnica in Socialno zavarovanje pa je prispevalo 67.900.- din.

V letošnji sezoni je bilo izkoriščenih ~~72,82% naših ležišč~~. V primerjavi z lanskim letom je izkoristek za 19,59% večji. Od vseh razpoložljivih ležišč so koristili 16,13% gostje in svoji članov kolektiva, ki niso bili upravičeni projeti regres, le 56,69% so koristili člani kolektiva, svoji in upokojenci.

Zanimanje članov kolektiva za letovanje v Umagu raste. Tako je bilo letos na dopustu 49 članov več kot lani. Kljub temu pa je še vedno le 17,69% vseh članov kolektiva prebilo vsaj del dopusta v našem domu. Če upoštevamo, da tudi letos zmogljivost doma ni bila popolnoma izkoriščena in da je regres sorazmerno visok ~~in zato cena oskrbnega dne primerna, z obiskom ne moremo biti popolnoma zadovoljni~~, ~~po~~ tje je vložilo in vlaga znatna sredstva za ureditev doma, zato je prav, da ga koristi čim večje število naših delavcev.

A. M.

POJASNILO K ČLANKU O PRESELITVI TRAKOV MED DOPUSTOM

V prejšnji številki "Biltena" je v članku "Kako je potekalo delo v tovarni med kolektivnim dopustom" pisec grajal dvakratni prenos trakov v novem objektu.

V zvezi s tem člankom pa povem tole: Ta slučaj prav gotovo ni bil pravilen in resnično zmanjšuje ugled vodstva podjetja, vendar ne po krivdi tehničnega vodstva. Mi smo pravočasno predlagali, da naj se v novem objektu montira trak za težko obutev, ker je dolžina razpoložljivega prostora za oba trakova lahke obutve prekratka. Ta predlog je bil

podan na prvi izredni seji Upravnega odbora podjetja, ki je bila 3. julija tega leta.

Pisec omenjenega članka je bil na tej seji navzoč, zato mu mora biti to znano, kar bi moral upoštevati tudi pri pisanju članka. Če pa kljub temu kdo smatra, da je treba določena ljudi klicati na zagovor, mora to storiti disciplinska komisija in do podrobnosti raziskati ta primer.

Gantar Franc

VESELO PLANINSKO POTOVANJE

Zjutraj, kmalu po 4 uri, smo se napotili proti Škofji Loki. Nameravali smo na Sorsko planino in se od tam povzpeli na Možico. Iz Škofje Loke smo zavili v Selško dolino in kmalu prispeli mimo Železnikov v Zalilog, od tam pa v Področ, kjer se cepi cesta na levo na Petrovo brdo, na desno pa proti Sorici, kjer smo si ogledali Groharjeva mladostna dela v muzeju. V okolici je bilo mnogo nemških priseljencev, kar dokazujejo priimki in tamkajšnje narečje.

Po kratkem oddihu smo nadaljevali vožnjo po gorski cesti, ki se vije po strmih robih mimo gozdnih delavcev in obiralcev malin. Ko smo se povzpeli do višine 1.200 m, smo prišli do Litostrojske koče in stopili noter. Prijazen oskrbnik nam je postregel s toplim čajem. Vendar se v domu nismo zadrževali dalj časa, ker smo si hoteli ogledati z bližnjih vrhov lep gorski svet.

Z Marjanom sva krenila na Tranha, drugi pa so odšli na Lajnar in Slatnik. Ti vrhovi so bili pred vojno italijanski in je po njih vse polno utrd. Na Slatniku se je vsa družba zopet sešla in smo skupaj uživali razgled, ki se nam je nudil. Na jugu smo videli Selško dolino z Lubnikom in Blegašem, na zapadu Baško grapo in Porezen in na desno od njega grebene Črne prsti, ki pa so bili zaviti v meglo. Bil je res krasen pogled. Najraje bi krenili kar na Črno prst in od tam v Bohinj, toda ovirali so nas "jekleni konji", zato smo se povzpeli na Možico. Na vrhu smo se vpisali v knjigo obiskov in se kot povsod drugje razgledovali po čudoviti planinski okolici. Nameravali smo še v Bohinj, toda zaradi slabega vremena smo odšli na Primorsko. Vračali smo se po lepi no-

vi cesti partii Petrovemu bratu, mimo žalezničarskega okrovališča in se uspeli spuščati po vijugah proti Podbodu. Breko mostu smo zavili spet v breg na planoto Čepovan, ki se je skoraj vsak partizan opominja iz časih težkih bojev in po zvestem primorskem ljudstvu. Pot nas je pripeljala v Ichnanj, kjer smo si ogledali planinski dom, kjer smo doživeli majhen karambol z Jančovo "Škodo". Bilo pa ni nič hudoga in smo kmalu hiteli spet proti Vojstoku in si tam ogledali dom rudarjev iz Idrije. V doljavi se se pokazale naše Goropoke z novo kožo in tako smo šli doz nekaj ur zaključili veselo planinsko potovanje. Islet je bil zelo prijeten in si zato želimo, da ne bi bil nobenji.

M.M.

KAKO JE UPRAVNI ODBOR DELIL STANOVANJA V NOVIH BLOKU

Po osvoboditvi je bilo v Žirah zgrajenih mnogo novih stanovanj. Kljub temu pa jih še primanjkuje, ker se s razvojem čevljarne in drugih industrijskih panog potrebe po njih iz dneva v dan večje.

Delavski svet našega podjetja je v letu 1960 na eni izmed sej razpravljal o stanovanjskem problemu in sklenil, da bomo gradili osmestanovjski blok, v katerem naj bi imelo družinske stanovanje 3 sobe in kuhinjo. Po načrtu bi morala biti stavba dograjena še konec leta 1961, nato pa bi pričeli s gradnjo novih upravnih skladiščnih in tudi proizvodnih prostorov, kar je zahtevala povečana proizvodnja. Vsa ta dela je prevzelo domače gradbeno podjetje Remont in se je tudi gradnja stanovanjskega bloka nekoliko zavlekla.

Ko pa je bil le-ta dograjen, je nastalo vprašanje, komu dodeliti stanovanja, ker je bilo vloženih šestindvajset prošenj. To delo je prevzel Upravni odbor podjetja.

Eno stanovanje je rezerviral za uveljavljenca z višje strokovno izobrazbo, ki ga bomo potrebovali. Za razdelitev nas je ostalo samo sedem stanovanj in smo pri tem uporabljali kot navodilo pravilnik o delitvi stanovanj in pomočilo stanovanjske komisije.

Prosilce smo razdelili v tri skupine:

1. prosilci brez stanovanja
2. prosilci s slabim stanovanjem
3. prosilci, ki jim je lastnik stanovanje odpovedal.

Upoštevali smo tudi, če ima kdo številno družino, oddaljenost od tovarne, dobo zaposlitve, aktivno sodelovanje v družbenem upravljanju in drugih organizacijah.

Po temeljitem preudarku smo dodelili stanovanja naslednjim kandidatom: Mlakar Ernestu, Capuder Janesu, Justin Milki, Cokan Bogomiru, Bogataj Marjano, Ržen Alojzu in Mazzini Brunu.

V zadnjem času smo dobili precej novih delavcev in s tem tudi problem, kje dobiti nova stanovanja. Delno smo rešili to vprašanje s sklepom, da mora vsak, ki je dobil stanovanje v novem bloku, vzeti podnajemnika.

Seveda s to stavbo še nismo mogli rešiti stanovanjske krize, zato bomo morali še mnogo razpravljati, kako dobiti sredstva za nadaljnje graditve. Delavski svet je odločil, da se prostori pri Arharju uporabijo za obratno ambulanto, za kar pa bomo potrebovali precej investicij.

V imenu Upravnega odbora želim stenovalcem novega bloka udobno in prijetno bivanje.

P.K.

APEL

Nekje je kraj, kjer cvet živi kulture,
plodovi njega v slavo so odeti,
tam hoče vsak kot ptič po svoje peti,
umetnost tam različne ima frizure.

Tam trudijo se vsak dan dolge ure,
hoteč v umetnosti čim bolj uspeti,
želi pa vsak v svojo smer prodreti,
ker to ljudje božanske so nature.

Fortuna pušča vse jih na cedilu,
potihnile, glej vse so muze blage,
ker vsak se kaže le v modernem stilu.

Podprimo vsi kulturnike predrage,
saj iz dneva v dan jih manj je po številu,
naj skrčijo si pot do boljše zmage,

Že na začetku cvet smo omenili,
krivično bi bilo ga zdaj prezreti,
med njimi ališat ni nikogar peti,
ker v barvah vse umetnost so odkrili

Ti dolgo so se za uspeh trudili,
a končno mogli so tako prodreti,
da šli razstavo dobro so odpreti,
čeprev "glevci" niso nič kupili.

Vendar do dela volje jih ne mine,
še čopič naj po platnu črte vleče,
~~utvarjajoč prelepe umetnine.~~

Naj vsak od nas priznanje
saj to umetniki so iz Alpine,
zato želimo jim še mnogo sreče.

A.Ž.

Po sklepu uredniškega odbora bo naslovna stran z novim letom tiskana in stalne oblike. Da bi zagotovili čim primernejšo likovno izvedbo naslovne strani, kakor tudi najprimernejši naslov glasila, je Uredniški odbor sklenil razpisati

N A T E Č A J

za likovno ~~ureditev naslovne strani~~ glasila in za
NASLOV glasila.

Pogoji: Glasilo bo doseďanjega formata, kar naj se upošteva pri izdelavi osnutka. Naslov glasila mora biti kratek, ter primeren za interno glasilo kolektiva. Za najboljše rešitve, ki popolnoma odgovarjajo natevam, so razpisane tri nagrade: I. nagrada 5.000.-
II. " 3.000.- "
III. " 2.000.- "

Člane kolektiva vabimo k sodelovanju pri tem natečaju. Svoje predloge označite s šifro in pošljite v zaprti kuverti na naslov: Trček Majda, "ALPINA" Žiri. Prispevkov ne podpisati, prav tako tudi na kuverti ne smete navesti imena, zato pa dodajte vašemu predlogu drugo zapečateno kuverto, kjer bo naslov in šifra. Rok za sodelovanje pri natečaju je 20.11.1962.

Uredniški odbor.

Vsebina

Ob dnevu mrtvih	1
Napredujemo - kje?	2
Nekaj dni med vami	3
121 žens in deklet	4
Mladinska organizacija v Alpini	5
Mladinska konferenca	6
Nekaj podatkov o letovanju v letošnji sezoni	6
Pojasnilo k članku o preselitvi trakov med dopusti	7
Veselo planinsko potovanje	8
Kako je UO delil stanovanja v novem bloku	9
Apal	10
Natečaj	12

Izdaja Komite LMS Alpina Žiri. Ureja in tiska uredniški
odbor. Glavni urednik Majda Trček, odgovorni urednik
Peter Šuler. - Založila ALPINA tovarna čevljev, Žiri.
Naklada 750 izvodov.

Žiri, dne 30.10.1962